

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Медичний факультет
Кафедра неврології, психіатрії, наркології та медичної психології

**Вибіркова дисципліна
«МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»
викладач проф. Савіна М.В.**

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань
22 Охорона здоров'я спеціальність 222 Медицина

Формат і обсяг курсу

Рік навчання -3

Кількість кредитів – 3 (90)

Види занять: практичні заняття та самостійна
робота

Курс реалізується в форматі змішаного навчання,
що поєднує аудиторну та дистанційну форми
навчання з використанням сертифікованого ДК
«Медична психологія» на он-лайн платформі
moodle.karazin.ua

Актуальність вивчення медичної психології як вибіркової дисципліни для студентів-медиків

1. Пацієнт-центрований підхід

Медична психологія сприяє глибшому розумінню особистості пацієнта, його емоційних реакцій, поведінки та мотивації до лікування.

2. Психосоматичні взаємозв'язки

Знання з медичної психології допомагають враховувати вплив психологічних чинників на перебіг і прогноз соматичних захворювань.

3. Професійна комунікація

Дисципліна формує навички ефективної взаємодії з пацієнтами, їхніми родинами та колегами, що є основою якісної медичної допомоги.

4. Актуальність в умовах стресу та війни

В умовах воєнного стану та підвищеного психоемоційного навантаження зростає потреба у психологічній стійкості та підтримці пацієнтів.

5. Формування професійної зрілості

Медична психологія розвиває емпатію, навички саморегуляції та психологічну готовність до майбутньої лікарської практики.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ:

- **МЕТА:** Сформуванати у студентів цілісне уявлення про психологічні аспекти медичної практики, розвинути базові навички психологічної взаємодії з пацієнтами, їхніми родинами та медичним персоналом, а також підвищити рівень психоемоційної стійкості майбутнього лікаря.
- **Завдання курсу:**
 1. Ознайомити студентів з основними поняттями, теоріями та методами медичної психології.
 2. Пояснити роль психологічних факторів у виникненні, перебігу та прогнозі соматичних захворювань.
 3. Навчити розпізнавати емоційні стани та особистісні особливості пацієнтів.
 4. Сформуванати навички ефективної комунікації з пацієнтами в різних клінічних ситуаціях.
 5. Ознайомити з особливостями психологічної підтримки хронічно хворих, пацієнтів із невиліковними діагнозами, дітей і людей похилого віку.
 6. Розвинути здатність до емпатії, психологічної саморегуляції та стресостійкості.
 7. Сприяти усвідомленню етичних та моральних аспектів медичної діяльності у контексті психологічної взаємодії.

Тематичний план навчальної дисципліни

- **Розділ 1. Теоретико-методологічні основи медичної психології**

- Тема 1. Основні поняття, завдання медичної психології. Методи дослідження в медичній психології.
- Тема 2. Поняття про психічну норму і патологію.
- Тема 3. Стан психічних функцій і хвороба.
- Тема 4. Патопсихологічна діагностика порушень діяльності психічних процесів
- Тема 5. Класифікація і діагностика психічних розладів. Поняття психічних розладів у психології.
- Тема 6. Внутрішня картина хвороби.
- Тема 7. Особистість в медичній психології. Розлади особистості.

- **Розділ 2. Практичні аспекти медичної психології**

- Тема 8. Психологія медичних працівників.
- Тема 9. Психологія лікувально-діагностичного процесу.
- Тема 10. Психосоматичні розлади.
- Тема 11. Психологічні особливості хворих з різними захворюваннями.
- Тема 12. Психологічні аспекти залежної поведінки
- Тема 13. Психологічні аспекти суїцидальної поведінки, танатології та евтаназії.
- Тема 14. Стрес. Психологічні механізми стресових реакцій.
- Тема 15. Психогігієна, психопрофілактика, основи психотерапії. Психологічна допомога у кризових періодах.

Практичні аспекти та навички, що формуються у студентів:

- 1. Навички психологічного спостереження**
 - Визначення психоемоційного стану пацієнта.
 - Оцінка невербальної поведінки, жестів, міміки, інтонацій.
- 2. Ефективна медична комунікація**
 - Побудова довірливих стосунків із пацієнтом.
 - Використання технік активного слухання та емпатійного реагування.
 - Ведення складних розмов (повідомлення діагнозу, підтримка в кризі тощо).
- 3. Профілактика професійного вигорання**
 - Навички самоспостереження, саморегуляції та зниження стресу.
 - Розпізнавання симптомів емоційного виснаження.
- 4. Робота в мультидисциплінарній команді**
 - Побудова конструктивної взаємодії з колегами, медичним персоналом.
 - Врахування психологічних особливостей співробітників у професійному середовищі.
- 5. Етичні аспекти психологічної взаємодії**
 - Дотримання конфіденційності, поваги до гідності пацієнта.
 - Усвідомлення меж професійної ролі лікаря в психологічній допомозі.